

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Допущено до захисту

«__» _____ 2025 р

Зав. кафедри _____

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на тему: **РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ
ПОТУЖНІСТЮ 200 ТОНН В ЗАБІЙНІЙ МАСІ**

**Development of pork production technologies with a capacity of 200 tons in
slaughter weight**

Виконав:

Здобувач вищої освіти
денної форми навчання

УСАТЮК Роман Вадимович

Керівник:

кандидат сільськогосподарських наук,
доцент **ШУПЛИК Віктор Вікторович**

Оцінка захисту:

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Шкала

ECTS _____

Допускається до захисту

«__» _____ 2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми

«Технологія виробництва і переробки

продукції тваринництва»

спеціальності № 204 «ТВППТ»

_____ ШУПЛИК Віктор Вікторович

Кам'янець-Подільський 2025 р.

ЗМІСТ

Проектне завдання.....	
РЕФЕРАТ	
ВСТУП.....	3
1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ	
2. ВИБІР, РОЗВЕДЕННЯ, ГОДІВЛЯ ТА УТРИМАННЯ ТВАРИН	
2.1 Вибір поголів'я тварин, продуктивність і відтворення стада.....	
2.2 Система годівлі тварин і забезпечення кормами	21
2.2.1 Визначення потреби в кормах.....	25
2.2.2 Потреба в земельній площі для виробництва кормів	37
2.3 Технологія утримання свиней	38
3. ПОТРЕБА В ПРИМІЩЕННЯХ, МАШИНАХ І МЕХАНІЗМАХ	46
3.1. Розрахунок потреби станкомісцях та приміщеннях	46
3.2 Облаштування основного виробничого приміщення.....	47
3.3. Механізація виробничих процесів.....	49
4. ПЕРВИННА ОБРОБКА СВИНЕЙ	52
5. ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИМ ПРОЦЕСОМ.....	56
6. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ	58
7. ОХОРОНА ПРАЦІ В СВИНАРСТВІ	60
8. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	64
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68

ВСТУП

Актуальність. Функціональна стабільність ринку свинини передбачає стабільність виробництва, пропозиції, попиту, а також доходів, що досягається шляхом цінової стабільності на ринку. Останнє полягає в можливості передбачення і прогнозування цінової кон'юнктури, зумовленої дією ринкових сил. Стабільність пропозиції свинини повинна забезпечуватись стабільністю власного виробництва, в основі якого часова і просторова стійкість[21].

Недостатній рівень споживання м'яса свинини гарантує стійкий ріст попиту на свинину до досягнення раціональних норм споживання м'яса за умови збільшення платоспроможного попиту споживачів. Стимулювання попиту в нинішніх умовах означає зростання обсягів виробництва і пропозиції свинини на ринку, що при сприятливій ціновій кон'юнктурі забезпечить рівень доходів виробників свинини, достатній для здійснення розширеного відтворення в галузі[1,21].

Все, що приведено вище обумовлює актуальність обраної теми дипломного проекту.

Мета і завдання. Метою моєї роботи є розрахунок технологічного процесу виробництва 200 тон свинини в забійній масі використавши сучасні підходи до ведення галузі свиначства.

Щоб досягнути мету даного дослідження були поставлені наступні завдання:

- Провести аналіз генетичних ресурсів свиней України і провести вибір породи тварин для розведення в господарстві, запропонувати систему розведення і відтворення тварин;
- Розробити систему годівлі і шляхи забезпечення кормами і провести розрахунок потреби в посівних площах;
- Розрахувати технологічний процес утримання тварин, генеральний план ферми, облаштування основного приміщення;
- Описати організацію управління підприємством, потребу в спеціалістах і працівниках, економічне обґрунтування.

Об'єкт дослідження. Технологія виробництва свиней для забою на фермі потужністю 200 тон свинини в забійній масі.

Предмет дослідження. Генетичні ресурси порід свиней в Україні, досягнення науки і виробництва свинини, окремі технологічні операції із годівлі, утримання тварин, економічна складова питання.

Практичне значення одержаних результатів. Даний проект є підтвердженням вивчення і засвоєння ОПП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Крім того даний проект можна використати для запровадження у виробництво.

Апробація. Окремі результати дослідження доповідались на внутрівузівській студентській науковій конференції «Розведення і генетика тварин» 21.05.2025 року на кафедрі технології виробництва і переробки продукції тваринництва Навчально-наукового інституту харчових технологій ЗВО «ПДУ». Робота пройшла попередній захист на кафедрі №6 від 30 травня 2025 року.

Структура і об'єм роботи. Дипломний проект написано відповідно до методичних рекомендацій включає всі передбачені розділи. Об'єм роботи 71 друкованих сторінок із приведенням таблиць 10, використано першоджерел літератури 41.

ВИСНОВКИ

1. Щоб виконувати річну програму підприємства – 2000 центнерів свинини в забійній масі при відгодівлі молодняку нам потрібно продати м'ясопереробним підприємствам 2778 голів живою масою 120 кг.
2. Як материнську породу на фермі ми будемо утримувати породу велика біла, а для схрещування будемо використовувати кнурів породи дюрок.
3. Для початкової постановки і розведення провести закупівлю свинок і кнурів у провідних господарствах із розведення свиней породи велика біла і дюрок.
4. Враховуючи відхід поросят у різні періоди вирощування нам потрібно одержати 3274 голів.
5. Виходячи із даної структури стада у виробничих групах тварин буде нараховуватись тварин : кнурі – 16 голів, основні свиноматки – 96, перевіряємі свиноматки – 96, поросята до відлучки – 631, поросята на дорощуванні – 576, ремонтний молодняк – 192, відгодівля – 1081, дорослі свині на відгодівлі – 55 голів і всього 2743 голів.
6. Технологічна система утримання свиней на фермі трьох фазна із фазою підсосу, дорощування і відгодівлі при ритмі виробництва 20 днів.
7. Для проведення виробничого циклу із виробництва свинини нам будуть потрібні наступні корми:, дерть пшениці, гороху, кукурудзи і ячменю в кількості 29926,2 ц. Із кормів для годівлі свиней ми будемо закупляти тільки премікс всі інші корми вирощуватимуться в господарстві.
8. Для того, щоб забезпечити поголів'я підприємства кормами у необхідній кількості, виходячи з середньої урожайності зернових культур необхідно 423 га посівних площ.
9. На свинофермі буде використовуватись наступна система утримання тварин :кнурі утримуються в індивідуальних клітках із можливістю вигулу; свиноматки холості утримуються групами по 24 голів з вигулом на майданчиках біля приміщення; свиноматки першої половини поросності утримуються групами по 20 голів з вигулом; свиноматки другої половини поросності утримуються групами по 20 голів з можливістю вигулу; опорос

свиноматок проводиться в індивідуальних клітках з відлучкою поросят у віці 45 днів; вирощування поросят трьох фазне групове по 25–30 голів в групі.

10. Враховуючи річну продаж свинини на рівні 3333,3 ц свиноферма отримає чистого прибутку 3913,29 тис. грн. при рівні рентабельності 16,71%.

Пропозиції

Враховуючи сучасні підходи до виробництва свинини і її натуральність при досить непоганій рентабельності виробництва даний проект можна впроваджувати в виробництво як фермерське господарство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабаєва К.З, Пелих Н.Л. Особливості показників продуктивності свиней різних генотипів в умовах окремого господарства. Науково-інформаційний вісник біолого-технологічного факультету ХДАУ. 2020. Вип. 13. С. 29-30.
2. Бережнюк Н.А., Царук Л.Л., Чорнолата Л. П. Обмін калію у свиней за використання у раціонах біологічно активних добавок. Аграрна наука та харчові технології. 2018. Вип.2. (101). С. 14-22.
3. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г., Флока Л.В. Свинарство. Монографія. 2021. 168 с.
4. Бородай В.П. Екологічна безпека при виробництві продукції тваринництва. Екологія. 2018. С. 17-18.
5. Гаврик О.Ю. Екологічна складова обліку продукції свинарства у сільськогосподарських підприємствах. Агросвіт. 2021. № 4. С. 24-30.
6. Гераніна Л., Гайдаєнко О. Годівля свиней для отримання бажаної відгодівельної кондиції. Агробізнес сьогодні. 2021. № 10(449). С 52-54.
7. Гераніна Л., Іляшенко Г., Гайдаєнко О. Сучасні технології для галузі свинарства. Агробізнес сьогодні. 2021. № 4(443). С.72-74.
8. Гераніна Л., Гайдаєнко О. Основні вимоги до відбору та добору свиней в сучасних умовах господарювання. Агробізнес сьогодні. 2023. № 1-2(488-489). С. 42-44.
9. Главатчук В.А. Перетравність корму та обмін азоту у молодняку свиней при згодовуванні ферментного препарату. Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. Гжицького. Львів, 2014. Том. 10, №3 (37), ч. 8. С. 175-179.
10. Главатчук В.А, Сидорчук Т.П. Фізико-хімічні показники м'яса молодняку свиней при споживанні ферментної композиції «Данамікс». Зб. Міжнар. наук.-практ. конф., «Інноваційні технології виробництва та переробки тваринницької продукції», (м. Вінниця, 12 грудня 2017 р.). Вінниця, 2017. С. 57-59.
11. Гнатишин Л. Б. Тенденції галузі свинарства в організаційній структурі аграрного виробництва. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 33. С. 160-165.

12. Гуцол А. В., Кирилів Б. Я., Прудіус Т. Я., Вугляр В.С. Добавка білково-вітамінно-мінеральна для свиней «Ефіпрот». Технічні умови: ТУ У 10.9-00497236-001:2018. К., 2018. 10 с.
13. Гуцол А.В., Сироватко К.М., Вугляр В.С. Використання білково-вітамінно-мінеральних добавок у тваринництві. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Ґжицького. 2018. Том 20. № 84. С. 154-160.
14. Захаренко М.О., Поляковський В.М. Системи утримання тварин. Видавництво: Центр учбової літератури. 2021. 424 с.
15. Збірник "Україна у цифрах, 2020" Державна служба статистики України. 2025. С. 27-29. Точка доступу вебсайт: www.ukrstat.gov.ua
16. Ібатуллін М. І. Світовий ринок продукції свинарства та місце України в ньому. Вісник аграрної науки. 2017. № 1. С. 62-67.
17. Калетнік Г.М., Пришляк Н.В. Виробництво та сертифікація органічної продукції: досвід США. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2017. № 9. С. 7-22.
18. Кузьо Н. Зимове утримання свиней на глибокій підстилці з бактеріями. Агробізнес сьогодні. 2020. №3 (418). С.100-103.
19. Лихач В. Я., Топіха В. С., Калиниченко Г. І. та ін. Технологія виробництва продукції свинарства. Миколаїв: МНАУ, 2018. 348 с.
20. Михалко О.Г. Сучасний стан та шляхи розвитку свинарства в світі та в Україні. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Тваринництво». 2021. Вип. 3 (46). С.61-71.
21. Морозова Л. Криза свинарської галузі спонукає виробників шукати ефективні рішення. The Ukrainian Farmer.
22. Овсієнко С.М. Зерно тритикале в годівлі свиней - фактор стимулювання обмінних процесів. Проблеми годівлі тварин в умовах високоінтенсивних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 1-2 лют. 2019. Біла Церква: БНАУ, 2019. С. 22-24.

23. Панкеєв С.П. Технологічні прийоми відтворення стада свиней в умовах фермерських господарств південного регіону України. Таврійський науковий вісник. 2022. Вип. №125. С. 161-170.
24. Пелих В.Г. Теоретичне обґрунтування та практична реалізація удосконалених методів селекції у свинарстві: автореф. дис. докт. с.-г. наук.: Київ, 2022. 40 с.
25. Пелих Н.Л., Бабаєва К.З. Відтворювальні якості кнурів і свиноматок різних генотипів. Таврійський науковий вісник. Херсон: Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 116: Сільськогосподарські науки, Ч. 2. С. 135-140.
26. Сироватко К.М. Вплив білково-вітамінно-мінеральної добавки на перетравність поживних речовин раціонів молодняку свиней. Аграрна наука та харчові технології. Зб. наук. пр. ВНАУ. Вінниця. 2018. Вип.1(100). С.35-41.
27. Сироватко К.М., Вугляр В.С. Забійні показники свиней при згодовуванні БВМД «Ефіпрот» з ефірними оліями. Slovak international scientific Journal. 2019. VOL.2. №29. Р. 27-30.
28. Сироватко К.М., Зотько М.О. Технологія кормів та кормових добавок: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 263 с.
29. Топіха В. С., Лихач В. Я., Луговий С. І., Лихач А. В., Крамаренко С. С. Основи нормованої годівлі свиней. Виробничо-практичні рекомендації. Миколаїв: МНАУ, 2016. 51 с.
30. Усенко С. А., Сябро А. С., Поліщук А. А., Мороз О. Г., Бірта Г. О., Ільченко М.О. Новітні біотехнології відтворення свиней в умовах промислового свинарства. Вісник Полтавської державної аграрної академії 2020. (1). С. 121-129.
31. Утримання свиней у літній період. Агробізнес сьогодні. 2023. № 5-6(492-493). С 70-73.
32. Халак В. І. Зоотехнічна та економічна оцінка відгодівельних і м'ясних якостей молодняку свиней різного генетичного походження. Свинарство. 2019. Вип. 72. С. 52-60.

33. Халак В.І. Тривалість життя та продуктивність свиноматок різних типів адаптації. Тваринництво Степу України. 2022. Том 1, № 2. С.124-131.
34. Халак В.І., Ільченко М.О., Петулько П.В. Ознаки відтворювальних якостей свиноматок експлуатаційної цінності та рівень їх дискретності. 159-165.
35. Царук Л.Л. Продуктивність та забійні показники свиней за дії пробіотичного препарату. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. 2022. № 1 (170). С. 114-123.
36. Чорнолата Л.П., Новаківська В.Ю. Економічна доцільність використання висівків у годівлі свиней – урахуємо структуру клітковини Агробізнес сьогодні. 2021. № 11(450). С.72-76.
37. Чудак Р.А., Побережець Ю.М., Разанова О.П., Скоромна О.І., Голубенко Т.Л., Главатчук В.А. Методичні вказівки до виконання випускних робіт для студентів денної і заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Вінниця: ВНАУ, 2022. 38 с.
38. Чудак Р.А., Побережець Ю. М., Ушаков В. М., Бабков Я. І. Вплив кормових добавок та комбікормів на продуктивність та якість м'яса у свиней: Монографія. Вінниця: РВВ ВНАУ, 2021. 202 с.
39. Чудак Р.А. Рівень використання поживних речовин корму в організмі свиней за дії кормової добавки Бетаїн. Аграрна наука та харчові технології: зб. наук. пр. ВНАУ. Вінниця, 2019. Вип. 2 (105). С. 80-88.
40. Chudak R. A. The state of protein and mineral metabolism of crossbred pigs for the action of betaine. Slovak international scientific journal. 2020. № 45. Vol. 1. P. 50-52.
41. Syrovatko, K. M., & Vuhliar, V. S. The effect of additives with essential oils on the productivity of young pigs. Regulatory Mechanisms in Biosystems. 2021.12(1). P. 92-95.